

A külföldi folyóiratok központi katalógusának helyzete a fejlesztési elképzelések tükrében

Tószegi Zsuzsanna

Előjáróban talán érdemes áttekinteni a KFKK történetét, amely egészen 1923-ig nyúlik vissza – ekkor alapították az első országos központi katalógust, amely a külföldi könyvek és folyóiratok nyilvántartására szolgált. A nyilvántartás 1952-ben került az OSZK-ba, ahol 1970-ben vált külön a Könyvek, illetve a Külföldi Folyóiratok Központi Katalógusa (KFKK).

A 70-es években sorra jelentek meg a *Kurrens külföldi folyóiratok a magyar könyvtárakban* című nyomtatott lelőhelyjegyzék kötetei. A Központi katalógus építésének új lendületet adott az IFLA 44. konferenciáján elfogadott UAP program, amelyhez Magyarország is csatlakozott. A számítógépes feldolgozás 1982-ben kezdődött meg, miután az OSZK vezetősége eldöntötte, hogy a KFKK-t az 1970-es időhatárral retrospektív és kurrens csoportra szétválasztják. A felépítendő adatbázisba az 1981-es évvel kezdődő állományokat jelölték ki azzal, hogy a későbbiekben 1970-ig visszamenőleg is feldolgozzák az adatokat. A Nemzeti Periodika Adatbázis (NPA) névvel indított fejlesztést kétlépcsősre tervezték: az első lépcsőben a központi katalógus külföldi, a második lépcsőben az OSZK magyar folyóirat-állománya is ugyanebbe az adatbázisba került volna. Ez utóbbi indokolta a nemzeti bibliográfiai igényességgel kidolgozott adatbázis-struktúrát. Évekkel később a mi adatbázisunktól teljesen függetlenül megkezdődött a magyar folyóiratok feldolgozása, így az NPA elsődleges feladata a lelőhely-tájékoztatás maradt a fontosabb bibliográfiai adatok folyamatos frissítése mellett.

A gépesítés nehézségeiről órákat lehetne mesélni, de ettől most megkíméljük a tisztelt hallgatóságot. Gondjaink érzékeltetésére elegendő lesz két adatot felidézni: tíz hosszú éven át külső számítóközpontban, kötegelt, vagyis batch üzemmódban folyt a feldolgozás, amely után 1994-ben hatalmas előrelépést tettünk: online adatbeviteli rendszert építettünk ki PC-s helyi hálózaton, MikrolSIS szoftverrel. A jelige – mint az NPA történetében mindig –: szegény ember víz-zel főz... Az online adatbeviteli rendszer és a he-

lyi hálózati feldolgozás előnyeit azonban megtanultuk becsülni, még akkor is, ha nagyméretű rekordjainkkal időnként beleütközünk a MikrolSIS korlátaiba.

Az adatbázis jellemzői

Tekintettel arra, hogy a KFKK adatbázisára vonatkozó adatok gyakorlatilag az egész ország tudományos és szakfolyóirat-ellátottságát jellemzik, érdemes röviden áttekinteni azokat az adatokat, amelyek segítségével felrajzolhatjuk a szakkönyvtárakban végbement évtizedes változásokat.

A 80-as években, de még 1990-ben is ezren felül volt azoknak a könyvtáraknak a száma, amelyek állományában külföldi folyóiratok szerepeltek. (1. táblázat és 1. ábra) A 90-es évek gazdasági-politikai változásainak hatására tömegével szűntek meg a vállalati műszaki könyvtárak: 1995-re majdnem felére apadt a bejelentő könyvtárak száma. A kialakult helyzetre jellemző, hogy a legtöbb megszűnt könyvtár állománya nyomtalanul szétszóródott; még ahol az ipari tevékenység folytatódott, ott sem tartották fontosnak az új gyártulajdonosok – tisztelet a kivételnek – a könyvtárak működtetését.

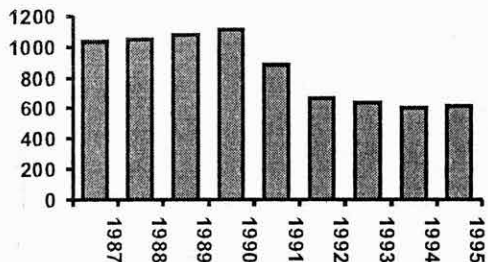
A központi katalógus szempontjából viszont előny, hogy a megmaradt könyvtárak – illetve közülük azok, amelyek továbbra is tudnak külföldi folyóiratokat előfizetni – változatlan, sőt talán a korábbinál is nagyobb hajlandóságot mutatnak állományaik bejelentésére. Az együttműködésből legfőljebb átmeneti nehézségeik miatt maradnak ki egy időre, de ha az akadályok elhárulnak, visszamenőleg is bejelentik a kiesett évek állományait.

Az adatbázis mérete folyamatosan növekszik – úgy a bibliográfiai rekordok (1. táblázat és 2. ábra), mint az állományok tekintetében (1. táblázat és 3. ábra). A bibliográfiai rekordok feltöltése óta eltelt 10 évben az adatbázisban 15 ezerről 36 ezer fölé emelkedett a tételek száma. Ez a növekedési arány azonban elfed számos belső változást, köztük például azt a túlzás nélkül *katasztrofálisnak* minősíthető adatot, miszerint azon folyóiratok száma, amelyhez az adott évben állományt is jelentettek, az 1985-ös 20 625-ről 1995-re 12 454-re, vagyis 40%-kal csökkent! (2.

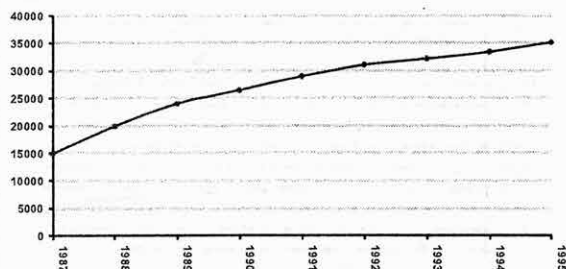
1. táblázat
Az adatbázis jellemző adatai

Év	Bibliográfia	Állomány	Könyvtár
1987	15 000	450000	1033
1988	20 000	510 000	1050
1989	24 000	570 000	1080
1990	26 400	632 000	1111
1991	29 000	710 000	886
1992	31 100	750 000	670
1993	32 200	865 000	640
1994	33 400	906 000	604
1995	35 100	1 004 000	615

1. ábra
A bejelentő könyvtárak számának alakulása

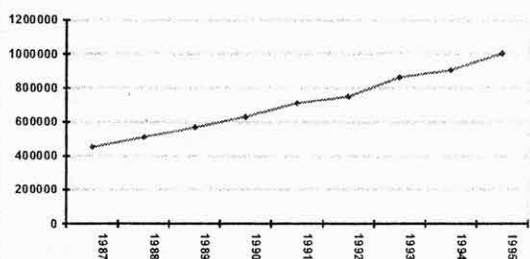

2. ábra

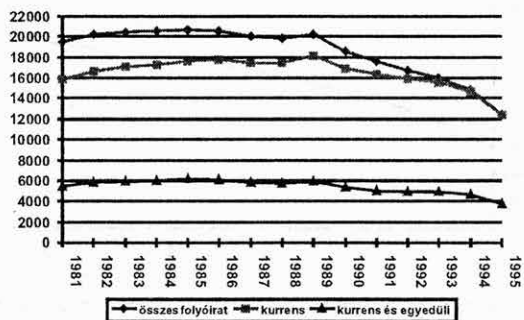

3. ábra

2. táblázat
Kurrens és egyedüli folyóiratok

Év	Összes folyóirat	Kurrens	Kurrens és egyedüli
1981	19526	15861	5433
1982	20235	16648	5797
1983	20464	17054	5934
1984	20537	17302	6030
1985	20625	17574	6135
1986	20569	17783	6096
1987	20035	17483	5848
1988	19818	17455	5762
1989	20245	18121	5908
1990	18638	16890	5329
1991	17660	16390	5045
1992	16729	15937	4924
1993	16037	15582	4950
1994	14884	14691	4685
1995	12454	12423	3743

4. ábra

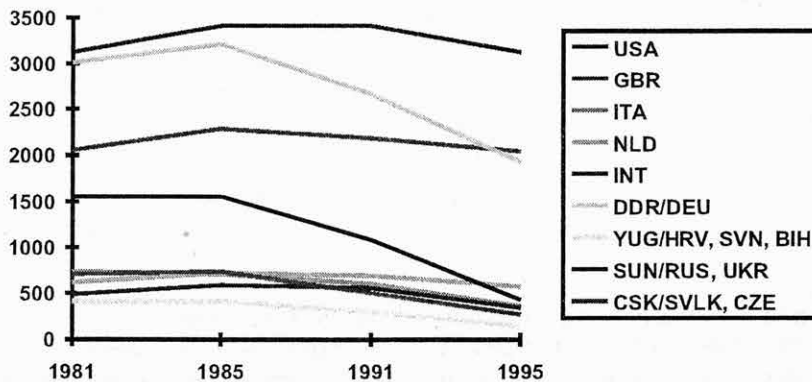

táblázat és 4. ábra) Emellett a radikális csökkenés mellett már nem lehet szó nélkül elmenni, egy kézlegyintéssel elintézni – mondván: persze, a volt szocialista országok folyóirataira most már senki nem tart igényt. A következő ábrán látható, miként alakult az előfizetések száma egyes országokban, ahonnan a legtöbb folyóiratot fizetik elő, illetve néhány volt szocialista országot illetően (5. ábra). Mint az ábrából látható, a volt Szovjetuniót, illetve két utódállamát vizsgálva valóban jelentős, 1100 címet érintő, 72%-os csökkenés mutatható ki (bár a képet árnyaltabbá tehetjük volna, ha az összes utódállamot kikeressük az adatbázisból). Ugyancsak több mint 1000 címet érintő csökkenés mutatkozik a németországi folyóiratoknál, amelyeknek egy része a volt NDK-ban kiadott és időközben megszűnt folyóiratokból adódik, de 53%-kal csökkent a nemzetközi szervezetek által kiadott, 51%-kal az olasz, 20%-kal a holland, 11%-kal az angol és csaknem 10%-kal az egyesült államokbeli folyóiratok száma.

További számottevő csökkenésről is beszélhetünk: a 80-as évek közepén 5,9, a 90-es évek elején 3,6, 1995-ben pedig 2,4 volt az átlagos példányszám az országban. Ez az adat megingt csak elrejtje a szélső értékeket, például a *Lancet* 80 előfizetőjét, és a már ismert adatot, hogy évente 4-6000 cím csak egyetlen könyvtárba jár, illetve járt. (2. táblázat és 4. ábra) Kérdés persze, hogy kell-e egyáltalán több példány ugyanabból a folyóiratról, vagy a régóta szorgalmazott együttműködés helyettesíti a példányokat – ennek eldöntése azonban nem a mi feladatunk.

Sajnos, még mindig nincs vége a negatív tendenciák felsorolásának. Nap mint nap érzékelve, hogy egyre több könyvtár mind több és több folyóiratot kénytelen lemondani, elkezdtek a „lemondások” tényét is rögzíteni. A gyakorlatban ez úgy néz ki, hogy ahhoz az évhez, amelyben jelzi a könyvtár, hogy a következő évtől nem fizeti elő az adott folyóiratot, külön almezőbe bevisszük a könyvtár kódját. Az 1993-tól vezetett adat eddig 4650 folyóiratot érint (köztük egyre több olyat, ahol az adott könyvtár egyedüli előfizető volt), összesen pedig mintegy 7500 ilyen bejegyzésünk van. Mindeközben soha nem látott méreteket öltött az állományok csökkenése: 1995-ben például 383 teljes folyóiratrekordot kellett törölnünk a lelőhely megszűnése miatt, 90 könyvtár teljes állományát (1800 rekord 15 000 könyvtár-

5. ábra

Év	Amerika (USA)	Anglia (GBR)	Olaszo. (ITA)	Hollandia (NLD)	Nemzetk. (INT)	Lengyel. (POL)	Németo. (DDR/DEU)	Jugoszlávia utódállamok (YUG/HRV, SVN, BIH)	Szovjetunió utódállamok (SUN/RUS, UKR)	Csehszlovákia utódállamok (CSK/SVK, CZE)
1981	3119	2057	741	622	493	765	3008	412	1553	704
1985	3407	2287	710	713	584	732	3208	414	1562	735
1989	3460	2274	708	722	628	804	3165	398	1545	686
1991	3410	2183	612	690	565	586	2667	300	1074	504
1992	3379	2165	588	674	555	542	2529	263	835	430
1995	3130	2040	367	574	346	249	1935	151	435	279

adatát) töröltük a könyvtár megszűnése miatt, a selejtezések következtében pedig 7000 lelőhely- adatot vezettünk ki az adatbázisból.

A számadatok legfőképp azt mutatják meg, „mennyi az annyi”, de azt nem, mennyit ér ez a mindössze 12,5 ezer folyóirat, amely 1995-ben beérkezett az országba. Bizonyára néhányan még emlékeznek rá, hogy az MKM kérésére összevetettük a *Science Citation Index* két sorozatában a szakterületenként első 30 helyre rangsorolt folyóiratokat és a hazai előfizetéseket. Az akkor a vizsgálatba bevont 4554 cím 79%-a volt meg legalább egy példányban és legalább egy évig valamelyik hazai könyvtárban. Most ezt a hatalmas vizsgálatot nem tudtuk elvégezni, de segítségünkre sietett *Liszky Béla*, a BME KTK

osztályvezetője, aki kérésünkre volt szíves leszá- moltatni, hogy a Swetscan 12 800 folyóirata közül 7357 szerepel az NPA adatbázisban (hogy ez hogyan volt lehetséges, erre még visszatérünk). Ez azt jelenti, hogy a nálunk is jól ismert folyóirat- ügynökség legnépszerűbb, és egyben a holland PICA rendszerben könyvtárközi kölcsönzési cél- lal leggyakrabban keresett folyóiratainak 58%-a megvan az országban.

A KFKK szolgáltatásai

Mint ismeretes, 1988 óta tesszük lehetővé az adatbázis online lekérdezését az IIF (most

6. ábra
A CD-ROM kiadás adatai

	<i>Kiadás</i>	<i>Eladott példány</i>	<i>Előállítási költség</i>	<i>Eladási ár (+ÁFA)</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Különbözet</i>
1.	1981-1991	70	1 100 000	21000	1 404 000	304 000
2.	1981-1993	63	550 000	21 000/10 500	787 500	237 500
3.	1981-1995	88	550 000	18 000/9000	924 500	374 500
4.	1981-1996	74	550 000	16000/8000	666 000	116 000

NIIF) központi gépén. Az idén negyedik alkalommal adtuk ki az NPA teljes anyagát tartalmazó CD-ROM-ot, amelynek forgalmazását is saját berkeinken belül végezzük. Amint a 6. ábrából látható, elfogadhatóan alakul az eladott lemezek példányszáma – részben annak is köszönhetően, hogy az új lemez megjelenésekor igen nagy kedvezménnyel adjuk az előző évi kiadást. Ahogy az adatbázis tartalmát, úgy a lekérdező felületet is évről-évre bővítjük, de az igazi nagy áttörést nem ez jelenti, hanem a Budapesti Műszaki Egyetemnek köszönhető fejlesztés, amelynek eredményeként ez év tavaszától kezdve a Swetscan szolgáltatással összekötve, az Interneten keresztül is elérhető a hipertext formában megszerkesz-

tett NPA adatbázis. Külön kiemelendő, hogy ezért a nagyszabású munkáért egyetlen fillért sem kellett fizetnünk, csak a hozzájárulásunkat kérték az adatok feldolgozásához. A BME internetes szolgáltatását bemutató képernyőképek (10-14. ábrák) már átvezetnek bennünket a központi katalógusok fejlesztésének kérdéseire.

Finanszírozás

Az alábbiakban összefoglaljuk, hogy milyen anyagi támogatással oldottuk meg feladatainkat:

<i>A támogató neve</i>	<i>A pályázat éve</i>	<i>A teljesítés ideje</i>	<i>Az elnyert támogatás összege</i>	<i>Az elért eredmények</i>
TUSZI	1981, 1985	1982-1984 (1985)	0,5 (+ 0,3) = 0,8 M Ft	Rendszerterv kidolgozása, az adatbázis kialakítása
MM és Kult. Alap	1982-1986	1982-1986	5M Ft	Adatfeldolgozás, a folyóiratok megfeleltetése az ISDS mágnesszalagos adatbázisának
OTKA	1987	1988	2,1 M Ft	Az adatbázis végleges feltöltése, aktualizálása; az online lekérdezés az X.25 hálózaton, CDS/ISIS alatt
OTKA	1989	1990	1,6 M Ft	Az adatbázis javítása, bővítése
OMFB	1991	1991-1994	15 M Ft	Az adatbázis hazatelepítése, a lokális hálózat kiépítése, online adatbeviteli rendszer fejlesztése, az adatbázis aktualizálása, az adatbázis közreadása CD-ROM-on, COM-on, az online elérési rendszeres aktualizálása
NIIF	1996	1996	2,35 M Ft	A retrospektív adatok feldolgozása és a teljes adatbázis online szolgáltatása az Interneten keresztül
NKA	1996	1997	0,3 M Ft	A CD-ROM adatbázisok központi nyilvántartása

Retrospektív feldolgozás

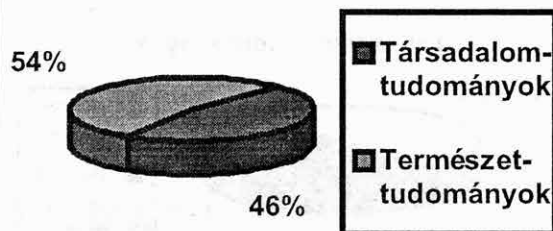
Az egyik legnagyobb kérdés az újra egy szervezeti egységként működő KFKK számára, hogy mi legyen a retrospektív anyag sorsa. Az NIIF ez évi pályázatának keretében feldolgoztuk mindazon folyóiratok állományát, amelyek bibliográfiai rekordja megvolt a számítógépes adatbázisban. Ez a kb. 14000 folyóiratot és több száz ezer állományi adatot érintő bővítés átkerült az NIIF központi gépén a BRS/Search alatt lekérdezhető adatbázisba, jövőre pedig rajta lesz a felújított CD-ROM-on.

A manuális katalógusban ezek után még mindig marad kb. 40 000 cím, amelynek sorsáról dönteni kell. A kérdés, hogy érdemes-e ezt a hatalmas anyagot is számítógépre vinni, vagy elegendő róluk a cédulakatalógust fenntartani. A döntéshez további elemzések szükségesek, mi most az Önök tájékoztatására csak az utóbbi 3 év retrospektív lelehelvényéből vett 10%-os mintát vizsgáltunk meg. Az első meglepetést az ábrán látható megoszlás okozta (7. ábra): minden előzetes várakozástól eltérően a természettudományok körébe sorolható kérdések száma több, mint a társadalomtudományokra vonatkozóké. A következő ábrán látható (8. ábra), hogy a magyar nyelvű szakirodalmat igénylő kérdések száma elenyészően csekély. A két nagy csoportot külön vizsgálva látható a nagyobb időszakok iránti kereslet (9/a. ábra): míg abban egyformák, hogy a legújabb folyóiratokat keresik leginkább, és ahogy megyünk visszafelé az időben, az érdeklődés egyre gyengül, az arányok már különböznek. Megnéztük az egyes témakörökre vonatkozó kérdések megoszlását is (9/b. ábra): az egyik oldalon a politika és közgazdaságtudomány alig vezet az irodalom, történelem és nyelvészet csoportja előtt, a másik oldalon már jelentősebb eltérés van a vezető helyen álló vegyészet és biológia, illetve az orvostudomány között.

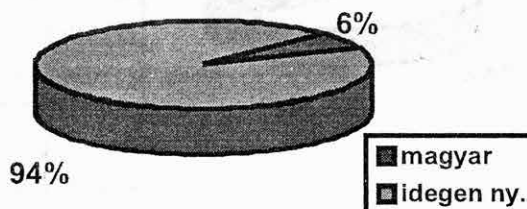
A fejlesztés kérdései

Az egész leendő közös katalogizáló rendszer szempontjából rendkívüli jelentősége van annak a munkának, amelyet az OSZK Fejlesztési

7. ábra
A kérdések megoszlása
(az 1970-ig terjedő időszakban)

8. ábra
A magyar, ill. idegen nyelvű kérdések megoszlása
(az 1970-ig terjedő időszakban)

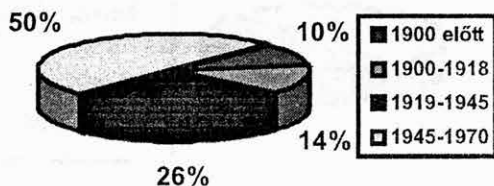
osztályának vezetője, Szűcs Jenőné, és helyettese, Sipos Márta végez. Még ebben az évben kidolgozzák az NPA bibliográfiai rekordjainak és állományadatainak HUNMARC specifikációját. Ezt követően elkészítetjük a konvertáló programot, amely lehetővé teszi, hogy az NPA-ban feldolgozott rekordokat bármely könyvtár átvegye és feltöltse saját adatbázisába. Erre érzékelhetően nagy igény mutatkozik, hiszen a MikroSIS-ből exportálható rekordokat is több könyvtár megvette és áttöltötte az általa használt rendszerbe – köztük a legnagyobb külföldi folyóirat-állományal rendelkező MTA Központi Könyvtára és az Országos Műszaki Könyvtár.

Az állományok közlésére kidolgozott HUNMARC lehet minden további fejlesztés alapja. Ha

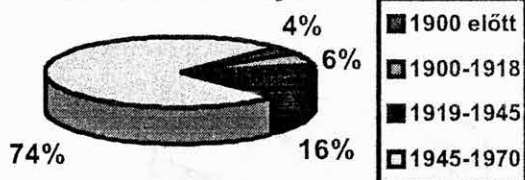

9/a. ábra
A kérdések megoszlása korszakok szerint
(az 1970-ig terjedő időszakban)

Társadalomtudományok

Természettudományok

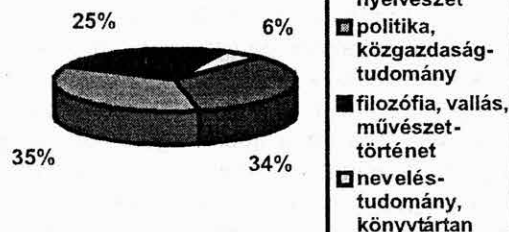
a működő könyvtári számítógépes rendszerek azonos elvek alapján fogják érkeztetni, majd az évfolyamok teljessé válása után archiválni állományait, akkor nem lesz többé szükség a mai bejelentési procedúrára. Előbb a közös katalogizálásra létrejött társulásban részt vevő 15 könyvtár, de később remélhetőleg mind többen és többen az NPA feldolgozó munkája nélkül is elérhetővé tudják tenni állományadataikat a hálózaton. Bejelentőként megmaradnak egyelőre a kisebb könyvtárak, de belátható időn belül közülük is mind többen lépnek majd be a közös katalogizálási rendszerbe. Mindezek ismeretében komolyan el kell gondolkodnunk azon, 5-10 év múlva mi lesz a KFKK, és benne az NPA feladata a könyvtári rendszeren belül.

Több, akár egymás mellett is megvalósítható elképzelésünk van:

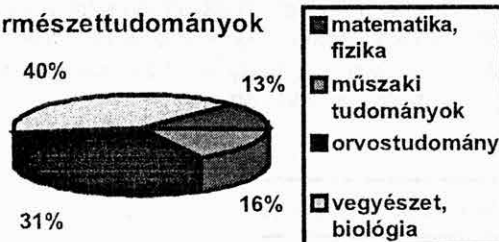
- az OSZK átveszi és letölti az általunk feldolgozott külföldi folyóiratok HUNMARC formátumú rekordjait (szám szerint 2664 rekordot, melyek közül 1063 hungarika anyag). Ez annál indokoltabb lenne, mert mi az OSZK állományát tekintve semmilyen gyűjtőköri küszöböt nem állapítunk meg; a gyűjteménybe kerülő összes folyóiratot feldolgozzuk – az adatok azonban nem kerülnek be az OSZK „vérkeringésébe”, házon belül kollégáink ugyanúgy a statikus állapotot tükröző CD-ROM-ot tudják lekérdezni, mint bármely előfizetőnk.

9/b. ábra
A kérdések megoszlása témakörök szerint
(az 1970-ig terjedő időszakban)

Társadalomtudomány

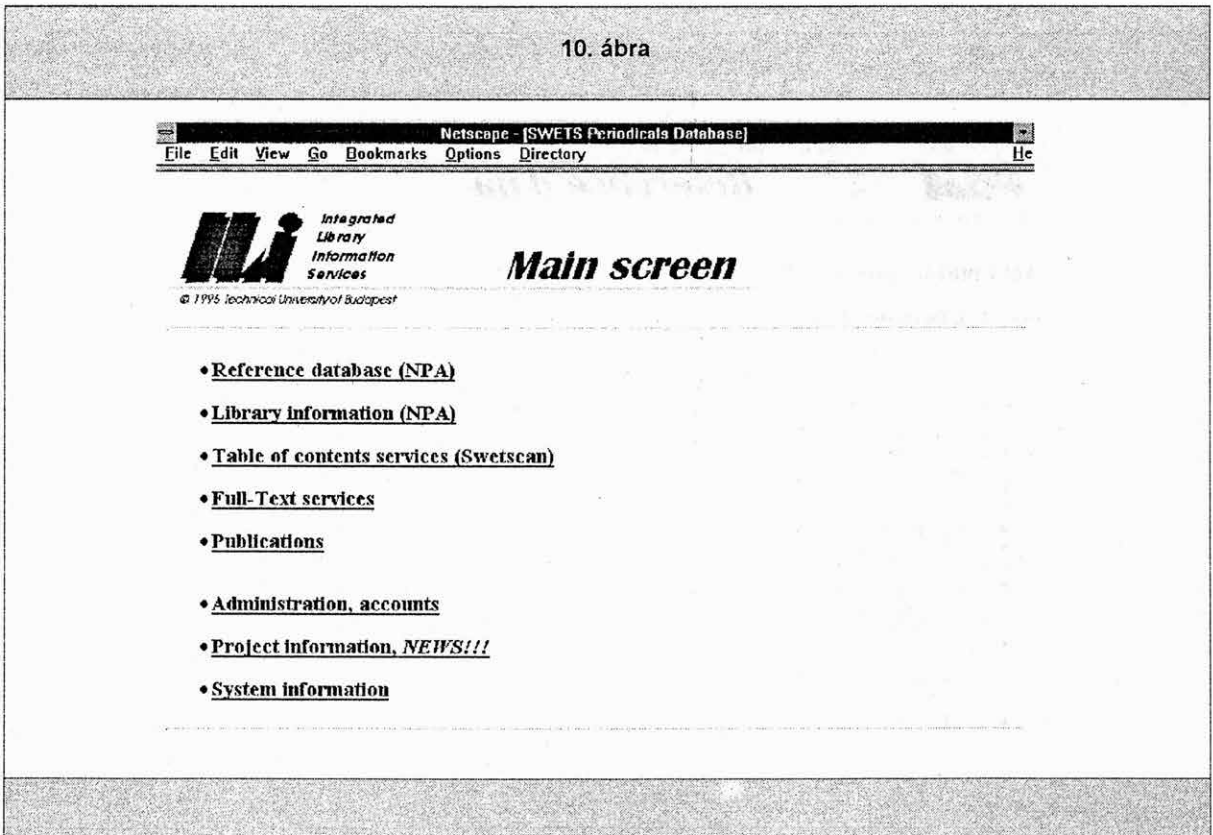

Természettudományok

- ♦ a számítógépes feldolgozásban szerzett tapasztalatokat hasznosítva a leendő közös katalogizáló rendszerben, a KFKK egyfajta verifikáló, egységesítő szerepet vállalhatna a külföldi folyóiratokat illetően – ideértve az authority fájlok kidolgozását és karbantartását, a kódolt adatok (pl. ország- és nyelvkód) megfeleltetését a mindenkor nemzeti szabványoknak. Többek között emellett szól az is, hogy így szélesebb körben hasznosulna az OSZK-ban meglévő számos értékes külföldi adatbázis (köztük az ISSN-CD, a német ZDB CD-ROM).
- ♦ CD-ROM-ok feldolgozása: még ugyan nem dőltek el azok a szakmai viták, hogy mit kezdjünk ezzel a hordozóval, mindenestre a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával még ebben az évben megkezdjük a központi CD-ROM katalógus kialakítását is. Az első fázisban a CD-ROM-on megjelenő periodikus kiadványokat dolgozzuk fel.
- ♦ további lehetséges tevékenységként felmerül a mind jelentősebbé váló elektronikus periodikumok nyilvántartása. Itt nem arra gondolunk, hogy nekünk kellene elvállalnunk azt a lehetetlen feladatot, hogy mi hol található meg a hálózatokon, hanem azt, hogy egyre több olyan előfizetés lesz, amely már nem a fizikai hordozón megjelenő kiadványra, hanem a hálózaton terjesztett periodikumokra vonatkozik. Az ezekről szóló információk összegyűjtése a hálózaton, és a lelkőhelyekre mutató ugrópontok HTML szerkesztése és folyamatos karbantartása meggondolandó feladatot jelenthet számunkra.

10. ábra

11-12. ábra

Netscape - [Acta mathematica]

File Edit View Go Bookmarks Options Directory He

 **Integrated
Library
Information
Services**
© 1995 Technical University of Budapest

Reference data

Acta mathematica

Normal view

ISSN: 0001-5962
Status: current
Type: periodical
Periodicity: quarterly
Country: Sweden
Imprint place, publisher: Uppsala: Almqvist & Wiksell
First - last Date/volume: 1(1832) -
Key title: Acta Mathematica
Abbreviated title: Acta Math.

[[Normal view](#)] [[View bibli. rec.](#)] [[View full rec.](#)] [[Look for TOC](#)] [[Holding by Libs](#)]
 [[Holding by Vol.](#)] [[Current subs.](#)]

Netscape - [Acta mathematica]

File Edit View Go Bookmarks Options Directory He

 **Information
Services**
© 1995 Technical University of Budapest

Reference data

Acta mathematica

Holding information

♦ R 11

- 146 vol. (1984) - 147 vol. [81]
- 148 vol. - 149 vol. (82)
- 150 vol. - 151 vol. (83)
- 152 vol. - 153 vol. (84)
- 154 vol. - 155 vol. (85)
- 156 vol. - 157 vol. (86)
- 158 vol. - 159 vol. (87)
- 160 vol. - 161 vol. (88)
- 162 vol. - 163 vol. (89)
- 164 vol. - 165 vol. (90)
- 166 vol. - 167 vol. (91)
- 168 vol. - 169 vol. (92)
- 170 vol. - 171 vol. (93)
- 172 vol. - 173 vol. (94)
- 174 vol. - 175 vol. (95)
- 176 vol. - 177 vol. (96)

13-14. ábra

Netscape - [Budapesti Műszaki Egyetem Könyvtár és Tájékoztatási Központ. Folyó
File Edit View Go Bookmarks Options Directory He

© 1995 Technical University of Budapest

Library info

Budapesti Műszaki Egyetem Könyvtár és Tájékoztatási Központ. Folyóiratosztály [B 11+]

1111 Budapest Budafok: út 4

1502 Budapest Pf 91

Névváltozat: BME Központi Könyvtára Tel: 463-11-11/12-10, 463-13-92 FAX: 463-24-40

Tx: 225931

Könyvtáros: Kórmendiné Molnár Klára, Liszky Béla o.v.

Korlátozottan készítenek mikrofilmlepről papírmásolatot

A tanszkek bejelentéseit is ő kezeli (960319 BK)

Szolgáltatások: korlátozottan kölcsönöz, helyben olvasás van; szabad szemmel olvasható másolatot korlátozottan

készítenek; mikrofilmről korlátozottan készítenek másolatot

Selejtezés: a kiadványokat öt évnél tovább megőrzik

- [Sublibraries](#)
- [Current subscribes](#)
- [Holding information](#)

Netscape - [Holding information - B_11]
File Edit View Go Bookmarks Options Directory He

© 1995 Technical University of Budapest

Reference data

Holding information [B_11]:

Alphabetic tree

[Q](#) [W](#) [E](#) [R](#) [T](#) [Y](#) [U](#) [I](#) [O](#) [P](#)

[A](#) [S](#) [D](#) [F](#) [G](#) [H](#) [J](#) [K](#) [L](#)

[Z](#) [X](#) [C](#) [V](#) [B](#) [N](#) [M](#)

TOC indexing is in progress. TOC searches are not available. Please be patient !

Host: tzs.oszk.hu (D)

User: Anonymous (guest)

Level: Guest